

активизации жизненной позиции клиента по выбору путей и самостоятельного преодоления собственных жизненных трудностей [1].

Отметим, что термин "качество социальной услуги" связан с понятием о "результативности (эффективности) оказанной услуги" под которым понимают соотношение между поставленными задачами, достигнутыми результатами и затратами, направленными на обеспечение этих результатов. Важными аспектами проблематики эффективности социальных услуг является технологизация процесса оценки эффективности, выбор предметов оценки эффективности и отбор субъектов которые его осуществляют; методы и методики оценки эффективности, а также условия, влияющие на эффективность социальных услуг.

Для оперативного реагирования на жалобы о ненадлежащей деятельности или бездействии социальных учреждений либо их работников, нарушающих (ограничивающих) законные права клиентов, внедряется механизм внутреннего и внешнего контроля и мониторинга соблюдения стандартов качества и устанавливаются соответствующие санкции за допущенные нарушения. При этом речь идет как об общественном контроле, так и мониторинге, который осуществляется экспертами государственной мониторинговой инспекции. Если же предоставление некачественной услуги нанесло вред жизни, здоровью или имуществу клиента, он вправе предъявить учреждению требования о возмещении этого ущерба, в т.ч. и в судебном порядке.

Таким образом качественная социальная услуга является конечным результатом организационно-административной работы профессионалов и их непосредственного взаимодействия с клиентом. Поэтому, стремясь улучшить результат, нужно прежде всего улучшать процесс его достижения.

ЛИТЕРАТУРА:

1. Все про соціальну роботу: [Навчальний енциклопедичний словник-довідник] / За наук. ред. д.с.н., проф. В. М. Пічі. – Львів: «Новий Світ - 2000», 2013. – С. 567-568.

2. Энциклопедический словарь конституционного права. Режим доступа к статье:http://constitutional_law.academic.ru.

Кулик С. В.

судья Жовтневого районного суда
м.Маріуполя, здобувач Інституту
законодавства Верховної Ради України

МЕТОДОЛОГІЧНІ ТА КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ КОНСТИТУЦІЙНОЇ РЕФОРМИ В СФЕРІ СУДОВОЇ ВЛАДИ

Постреволюційний період новітнього конституційного процесу у державі може бути сприйнятий українським суспільством та міжнародної спільнотою за умови як дотримання конституційної процедури здійснення конституційно-правової модернізації, так і того, що подальші конституційні зміни матимуть характер продуманого, наукового системного процесу [1]. Саме з урахуванням такого підходу ще у 2010 році Венеціанська комісія рекомендувала провести в

Україні системну та глибоку конституційну реформу [2]. На думку І.Д. Сліденко особливо незвичайною ситуація з конституційною реформою в Україні постає в світлі декількох фактів: тривалий період апології діючої Конституції, що співпадав з намаганнями її змінити без вказування на її очевидні чи латентні недоліки; ігнорування в проектах змін до Конституції, рекомендацій Венеціанської комісії, які в основному було сформульовано ще у 1997 році, зокрема, щодо статусу прокуратури (авт. – в сфері правосуддя)[3].

Процеси конституційного оновлення та модернізації судової влади в Україні, має ґрунтуватись на розумінні її онтологічних засад, праксілогічного змісту та аксіологічного значення в процесі розвитку європейської правової та демократичної державності. Наскільки глибокою та дієвою вона стане, покаже майбутнє, проте деякі особливості концептуального змісту можливо проаналізувати вже сьогодні. Історичний досвід показує, що зазвичай конституційні реформи є результатом всебічних суспільно-політичних дебатів, які викликані реальним вичерпанням регулятивного потенціалу окремих її положень. Необхідність конституційної реформи може також бути викликана зміною політичного, економічного й соціального устрою як необхідної умови подолання економічної стагнації, кризи тощо.

За вітчизняною традицією реформування розпочалося із створенням та початком роботи Конституційної комісії – спеціальним допоміжним органом при Президентові України,[4] основними завданнями якої визначено: напрацювання узгоджених пропозицій щодо проведення конституційної реформи в Україні; забезпечення широкого громадського та професійного обговорення пропозицій щодо проведення конституційної реформи в Україні; підготовка за результатами широкого громадського та професійного обговорення законопроекту (законопроектів) щодо внесення змін до Конституції; інформування громадськості про роботу з підготовки пропозицій щодо проведення конституційної реформи, її реалізації. В межах Конституційної комісії створено три робочі групи, члени яких напрацьовують пропозиції щодо змін до Конституції у питаннях децентралізації, правосуддя та суміжних правових інститутів, а також у питаннях прав, свобод та обов'язків людини і громадянина. Орган створений Президентом України з огляду на його статус є типовим дорадчим (несамостійним) органом, при одному з вищих органів державної влади. Це означає, що результати роботи цього органу не є остаточними. Звідси напрацьований Конституційною комісією матеріал може лише стати основою для законопроекту Президента України щодо внесення змін до Конституції, з неочевидним майбутнім останнього.

Виходячи із змісту Указу Президента України „Про Конституційну комісію” можна виокремити три основних напрямів здійснення конституційної реформи. Відокремлений цілий блок питань пов'язаний із сферою «правосуддя та суміжних правових інститутів», на наш погляд має бути пріоритетним напрямом конституційної реформи, адже від ефективного її реалізації залежить розвиток і реформи в сфері місцевого самоврядування та в сфері забезпечення прав та свобод людини та громадянина.

В широкому значенні питання конституційної реформи в сфері правосуддя охоплює кілька напрямів. Предметом дослідження обрана така сфера правосуддя як судова влада як окрема об'єктна складова процесу реформування. Хоча в науці конституційного права питання співвідношення правосуддя та судової влади є вельми дискусійним, в даній роботі судова влада виступає як окрема наукова категорія та об'єкт конституційної реформи.

В цьому аспекті, розглядаючи відповідну наукову проблему, зосередимось на змістовній характеристиці та методології дослідження зазначених ключових для нашого дослідження категорій, а саме – конституційна реформа та судова влада.

В роботах українських і зарубіжних учених уже сформувався значний теоретико-пізнавальний матеріал, який може служити основою для осмислення проблем конституційних реформ і формування нових ідей та концепцій. З урахуванням сказаного уявляється можливим вести мову про комплексний характер пропонованого наукового напрямку досліджень. Він підтверджується не тільки міждисциплінарною природою теоретичної бази, а й складністю емпіричних даних.

Активні процеси конституційного розвитку вимагають належного наукового та доктринального обґрунтування, оскільки перезавантаження діючої системи державної влади дає міцний синергетичний ефект біфуркаційних впливів та викликів на елементи такої системи. Конституційна реформа як феномен, процес, певна мета стала без перебільшення знаменням нашого часу. Як зазначається в літературі, конституційна реформа - неминуча і невід'ємна частина онтології правової системи будь-якої держави, а теоретичні знання про неї складають необхідну ланку в системах наук, що займаються вивченням держави і права. В наукознавчому і логічному аспектах оцінки конституційної реформи похідні від фундаментальних досягнень теорії конституційного права, а також теорії права і державознавства. Для характеристики конституційної реформи важливо позначити її місце в системі теоретичних знань, сформувані параметри її теорії значення в загальному процесі пізнання державно-правових явищ [5].

Під її егідою здійснюються всі перетворювальні процеси в сучасній українській державі, з її позицій оцінюються переваги й недоліки того, що відбувається. Будучи генетично пов'язаною з державою і правом, конституційна реформа формує свій авторитет, свою актуальність, спираючись на досвід у перетворенні держави і права, у забезпеченні їх переходу на новий історичний рівень. Конституційні процеси в сучасній Україні, а саме конституційна реформа, дозволяють представити гносеологічне і практичне значення конкретних конституційно-правових ідей і всього українського конституціоналізму в цілому для демократизації суспільно-політичного життя.

Разом із реалізацією загальної конституційної реформи розвиток та реформування судової влади як певного сегменту системи державної влади не є винятком для сприйняття з точки зору наукового методу її пізнання. Адже науковий погляд допомагає досягнути об'єктивної істинності дослідження предмету. Зважаючи на складність такого феномену як судова влада з точки зору її онтологічної природи та аксіологічної сутності, підходи до її розвитку шляхом реформування також відзначаються певною методологічною складністю.

На думку А.О. Селіванова формування сучасного наукового знання про конституційну реформу може і повинно бути зазначено постановкою широкого кола складних проблем. Гідне місце серед них повинні зайняти питання теорії та методології конституційних реформ, їх функціональної орієнтації [6].

Саме тому, в процесі дослідження ми зосередимося на розгляді пошуку ефективної методології пізнання конституційних реформ в сфері судової влади. Це, насамперед дозволить визначити телеологічні домінанти, змістовну сутність та напрями досягнення об'єктивної істини наукового дослідження. В

цьому аспекті варто погодитися з позицією Ю.О. Волошина та О.М. Пересади, що принциповим та основоположним питанням в дослідженні проблем конституційних реформ в сучасних державах, є питання методології їх пізнання, оскільки саме через те який інструментарій використовується для дослідження правової проблематики, напряду залежить його істинність. Тим більше стверджують вони, що ця теза стосується проблем які мають комплексний характер, а очевидно, що проблема конституційних реформ сучасності має саме такий характер.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Про це докл. див.: Українська революція гідності, агресія РФ і міжнародне право. – К.:К.І.С., 2014. – 1016 с.
2. Про конституційну ситуацію в Україні: висновок Венеціанської комісії від 20 грудня 2010 р. CDL (2010)044 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // www.venice.coe.int
3. Сліденко І.Д. Щодо деяких особливостей динаміки Конституції України на сучасному етапі державотворення // Конституційні засади модернізації України. – К.: Інститут законодавства Верховної Ради України, 2012. - С. 69
4. Про конституційну комісію: Указ Президента України від 3 березня 2015 року //
5. Волошин Ю.О., Пересада О.М. Конституційна реформа та модернізація в сучасній державі в умовах європейської інтеграції: проблеми теорії та практики: монографія / Ю.О.Волошин, О.М. Пересада. – Одеса: Фенікс, 2013. – С. 7.
6. Селіванов В. Демократичний вимір Конституційної реформи в Україні: сучасне розуміння [Текст] / В.

Максименко Ю. Б.

професор, професор Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К.Д. Ушинського

ПАРАМЕТРИ, КРИТЕРІЇ ТА ПОКАЗНИКИ ЯКОСТІ РОБОТИ СУДІВ ЯК СОЦІАЛЬНИХ УСТАНОВ: ПОНЯТІЙНО-КАТЕГОРІЙНИЙ АНАЛІЗ

В сучасних соціально-економічних умовах побудови правової держави і становлення громадянського суспільства в Україні нагальною постає потреба дотримання принципу верховенства права в усіх суспільних відносинах і, відповідно, реформування судової системи. Адже остання «є одним із важливих інструментів захисту та, зрештою, і впровадження проголошених правових орієнтирів» [1], а «знання та розуміння реальної ситуації в судах, стану відносин судової системи та суспільства сприяють поліпшенню ефективності судочинства, зміцненню довіри до суду в українському суспільстві» [4, с. 263].

Реформи у сфері судочинства – складне та відповідальне завдання. Його виконання, як зауважує Я. Романюк, вимагає «комплексного підходу, починаючи із впровадження конституційних засад, які визначають